

фінансову звітність” №996 [1] зазначено, що „підприємство самостійно визначає свою облікову політику”. Слід зазначити, що дія вказаного вище Закону поширюється на всіх юридичних осіб, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, в тому числі і на діяльність бюджетних установ.

Наявна нині система бухгалтерського обліку бюджетної установи побудована з урахуванням усіх необхідних змін з дотриманням міжнародних принципів і вимог щодо здійснення бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

При формуванні облікової політики бюджетної установи необхідно дотримуватись принципів законності, суттєвості, правильності, безперервності, достовірності, повноти бухгалтерського обліку, обережності, дати операції, незалежності, відкритості, сталості це дозволить якісно організувати бухгалтерський облік в бюджетній установі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.99р. № 996 – XIV. із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Положення “Про бюджетну класифікацію та її запровадження” затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27. 12.2001 р. №604. із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0079-09>
3. Інструкція «Про кореспонденцію субрахунків бухгалтерського обліку для відображення основних господарських операцій бюджетних установ», затверджена наказом Державного казначейства України -[Електронний ресурс]. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/129-39>

Кенігсбергер Ян Романович, магістрант 1 курсу,
Алексєєнко Людмила Михайлівна, д.е.н., професор,
завідувач кафедри обліку та фінансів

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Процес управління та обслуговування державного боргу є вкрай важливим в контексті тих економічних труднощів, які впродовж останніх років переживає Україна. За роки її незалежності формування боргу відбувалося під впливом низки чинників, найважливішими з яких: значні бюджетні дефіцити, необхідність збільшення валютних резервів для забезпечення стабільності національної грошової одиниці; залежність від імпорту енергоносіїв, військовий конфлікт на Донбасі та окупація Криму, необхідність технічного переснащення галузей економіки і проведення структурних реформ.

Державний борг є невід’ємним атрибутом фінансової системи не тільки країн, що розвиваються, але і більшості розвинених країн. Актуальність вивчення процесів формування та зменшення існуючого державного боргу обумовлюється його багатовекторним впливом на соціально-економічне становище держави.

Зараз макроекономічна тенденція відходу від принципу збалансованості бюджету та накопичення державного боргу в Україні набула досить небезпечного характеру як для збереження економічної безпеки країни, так і для дотримання бюджетної дисципліни Європейського Союзу. Причина полягає в тому, що в Україні з відновленням незалежності не існувало системної політики управління державним боргом.

Законодавче визначення державного боргу зафіксовано Бюджетним кодексом України. Згідно з ст.2 Бюджетного кодексу України державний борг – це загальна сума заборгованості держави, яка складається з усіх випущених і непогашених боргових зобов'язань держави, включаючи боргові зобов'язання держави, що вступають в дію в результаті виданих гарантій за кредитами, або зобов'язань, що виникають на підставі законодавства або договору [1].

Особливого значення на сучасному етапі розвитку економіки країни щодо бюджетної політики набуває питання формування законодавчої основи функціонування та управління борговою безпекою.

Рис. 1. Вдосконалення процесу контролю у сфері управління державним боргом України [5]

Управління державним боргом включає комплекс заходів держави щодо виплати відсоткових доходів і погашення позик кредиторам, зміни умов уже випущених позик, визначення умов і випуску нових позик. У процесі управління державним боргом повинні бути враховані такі фактори:

економічна та політична ситуація в країні; рівень інфляції; ділова активність та експортна діяльність суб'єктів підприємницької діяльності тощо.

Проте слід зазначити, що необхідність покращення ситуації щодо управління державним боргом України зазначено і у Стратегії сталого розвитку "Україна – 2020", де одним із ключових індикаторів її реалізації визначено максимальне відношення загального обсягу державного боргу та гарантованого державою боргу до валового внутрішнього продукту за розрахунками Міжнародного валютного фонду не перевищуватиме 60 відсотків (відповідно до Маастрихтських критеріїв конвергенції) [2].

Додаткові кошти для погашення державного боргу Україна може отримати за рахунок: реформування податкової системи; спрощення процедури створення малого та середнього бізнесу; приваблення нових інвестицій та приплив фінансово-валютних ресурсів; перегляду видатків бюджету та їх раціоналізації; поступової відмови від нових зовнішніх позик за рахунок покращення розвитку економіки держави [4].

Основною проблемою управління державним боргом є досягнення максимально оптимального співвідношення між витратами на обслуговування боргу та борговими ризиками. Так, у сучасних умовах для мінімізації фінансових ризиків доцільно здійснити такий комплекс заходів:

- провести диверсифікацію валют, що входять до складу державної заборгованості;
- забезпечити рівномірний розподіл сум, призначених для обслуговування державного боргу, через встановлення нових строків погашення позик з метою недопущення формування піків виплат;
- підвищити процентні ставки і зменшити нестабільність щорічного бюджетного навантаження шляхом збільшення частки позик з фіксованими процентними ставками у загальній сумі запозичень [3].

Динаміка державного боргу та державних запозичень характеризує лише кількісну сторону проблеми, а для оцінки якісної складової боргової політики держави важливе значення має вивчення показників боргової безпеки, які характеризують рівень боргового навантаження на економіку країни.

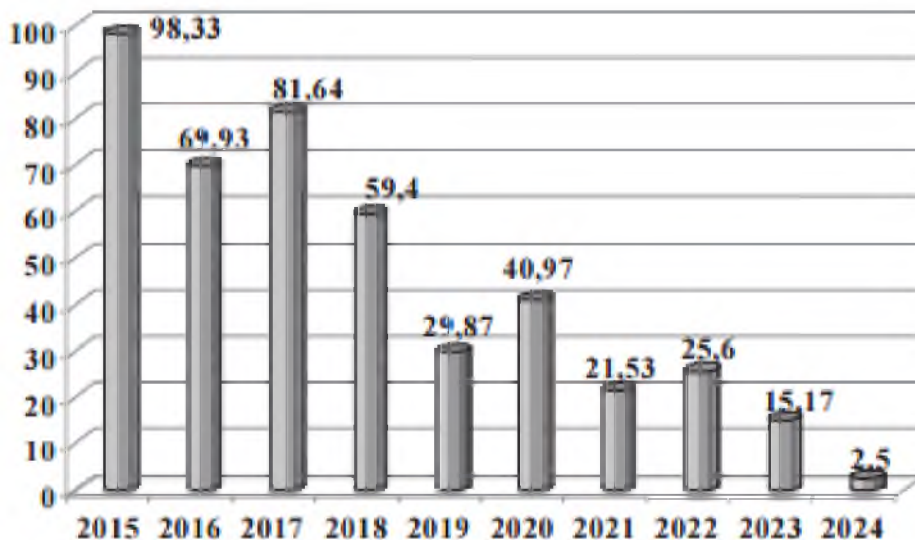

Рис. 2. Прогнозні обсяги погашення державного боргу України 2015–2024 роках, млрд. грн.[2]

При тому, що останнім часом прийнято ряд нормативно-правових актів щодо підвищення ефективності управління державним боргом, вищезазначені проблеми свідчать про їх недостатню ефективність. На нашу думку, підвищенню ефективності управління державним боргом сприяло б прийняття Закону України "Про державний борг", який би комплексно регламентував компетенцію органів влади, підходи до надання державних гарантій, структуру та визначення обсягу державного боргу та ін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бюджетний кодекс України // Верховна Рада України – Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456'17>.
2. Про Стратегію сталого розвитку "Україна – 2020": Указ Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015 // Верховна Рада України – Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
3. Лук'янихіна О. А. Управління державним боргом як запорука фінансової безпеки держави / О. А. Лук'янихіна // Актуальні питання безпеки фінансової системи держави: зб. наук. пр. Міжнар. Нау.-к.-практ. інтерн.-коєф. / Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х. : ХНУВС, 2014. – С. 185–189.
4. Молдован О. О. Щодо оптимізації боргової політики держави: аналіт. зап. [Електронний ресурс] / О. О. Молдован // Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/783/>.
5. Федорович І. М. Перспективи вдосконалення управління державним боргом України [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http:// dspace.tneu.edu.ua /bitstream.pdf](http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream.pdf).

Петрин Назар Русланович, магістрант 1 курсу,
Баран Ростислав Ярославович, к.е.н., доцент,
доцент кафедри гуманітарних та
фундаментальних дисциплін

ПЕРСПЕКТИВИ ВВЕДЕННЯ ЄВРО В ПОЛЬЩІ

У момент нестримної ейфорії в 2004 році, коли Польща стала повноправним членом Євросоюзу, здавалося, що її вступ в Євросоюз справа не тільки вирішена, але і швидко очікувана. Однак, сьогодні залишилося мало оптимістів, які вірять, цей крок буде здійснено.

Економісти підраховали: якби Польща не трималася за свій злотий, а перейшла на євро, то через економічні негаразди, які тривають з 2008 року в ЄС, вона б щорічно недоодержувала 2% приросту ВВП [1]. Зокрема, зараз вже зрозуміло, що девальвація злотого в момент кризи в 2008-09 роках обернулася благом: польські товари подешевшали на одну третину і стали бажаними для імпортерів. Подібного стратегічного резерву не було у Греції, де багато політиків та економістів вважають, що повернення до драхми, дозволило б, після її знецінення, залучити і туристичні потоки, і потоки інвестицій. Внаслідок цього противників відмови від злотого і переходу на євро помітно додалося: якщо в 2002 році проти єдиної валюти ЄС виступало 22% поляків, то, згідно з опитуванням, в січні 2017 року, таких 60% [1]. Тобто зростання майже триразове.